

BETONA IZSTRĀDĀJUMU UZSTĀDĪŠANAS UN EKSPLOATĀCIJAS MINIMĀLĀS PRASĪBAS

1. UAB "Betono mozaika" betona izstrādājumi ir tipisks produkts, taču to izvēlei un uzstādīšanai segumā nepieciešamas specifiskas zināšanas, prasmes un instrumenti. Attiecībā uz konkrētiem produktiem visā garantijas periodā, lai saglabātu mūsu kā ražotāja deklarētās ekspluatācijas īpašības un būtu derīgi izmantošanai paredzētajam mērķim, betona izstrādājumu atlases un seguma uzstādīšanas darbi jāveic specializētam (-iem) uzņēmumam (-iem) / šīs jomas profesionāļiem, kuri ir iepazinušies ar šajā dokumentā (dokumenta daļa "Betona izstrādājumu uzstādīšanas minimālās prasības") aprakstītajām prasībām un atsevišķiem produktu veidiem piemērojamām speciālām prasībām attiecībā uz produktu uzstādīšanu (ja pirceja iegādātiem produktiem šādas speciālās prasības ir paredzētas), kas publicētas interneta vietnē www.betonomozaika.lt

UZGLABĀŠANA UN TRANSPORTĒŠANA

2. Betona produktu iepakošanai ražotājs izmanto iepakošanas sistēmu, kas nodrošina pēc iespējas mazāku produktu virsmas skrāpēšanu produktu paku transportēšanas un kraušanas laikā. Tomēr transportēšanas un kraušanas laikā ir iespējami produktu virsmas skrāpējumi, kas nepārsniedz 0,5 mm dziļumu, par kuriem ražotājs neuzņemas atbildību (produkta virsmas skrāpējumi, ja skrāpējumu dziļums ir līdz 0,5 mm, netiek uzskatīti par produktu defektiem, *skat. Garantijas nosacījumu 8.1 p.*).
3. Mēs iesakām izvairīties no papildu produktu pārkraušanas un transportēšanas, jo tas var radīt produktu bojājumus, kas lielāki par parastu virsmas skrāpējumu.
4. Betona produktus drīkst pārvadāt ar visu veidu transportu, nodrošinot drošu produktu pārvadāšanu. Produkti jāglabā, droši salikti pakās vai kaudzēs, ievērojot darba drošības noteikumus.
5. Pēc preču piegādes/atvešanas, iesakām produktus nekavējoties izmantot bruģa ierīkošanai. Ilgākas produktu uzglabāšanas laikā, iespējams, ka parādīsies vai pavairošies izdalījušies kaļķa plankumi uz produktu virsmas.

BETONA PRODUKTU IERĪKOŠANAS MINIMĀLĀS PRASĪBAS

SEGUMA KĀ BŪVES PROJEKTS

6. Ja valsts, kurā bruģim tiek izmantoti betona produkti, tiesību akti paredz, ka attiecīgā bruģa seguma, kuram izmantoti betona izstrādājumi, ierīkošanas gadījumā ir nepieciešams būves projekts, tas ir obligāts.
7. Seguma ierīkošanas darbi un to darbu uzraudzība būtu jāveic juridiskai personai, kura drīkst veikt būvdarbus, vai fiziskai personai, kurai ir būvzinjiera kvalifikācija.

SEGUMA KONSTRUKCIJA

Pamatnes

8. Seguma konstrukcijas slāņu ierīkošanai izmanto nesaistītos minerālvielu maisījumus vai saistītos maisījumus. Sasaistītajam seguma konstrukcijas slānim jābūt ūdeni vadošs. Betona izstrādājumiem, kas ieklāti segumā, kura apakšslāņa un/vai šuvju pildījuma ierīkošanai ir izmantoti ūdensnecaurlaidīgi būvmateriālu maisījumi (apakšslāņa un šuvju pildījuma javas), UAB "Betono mozaika" garantiju nenodrošina / to produktu atbilstību deklarētajām to ekspluatācijas īpašībām negarantē (*sk. Garantijas noteikumu 11.5 p.*).
9. Segumā ieklāto betona produktu deklarētās ekspluatācijas īpašības ietekmē seguma konstrukcijas nesošo slāņu deformācijas moduļi. Deformācijas moduļa lielums ir atkarīgs ne tikai no pamatnes, uz kuras tiek ierīkoti seguma konstrukcijas slāņi, īpašībām, bet arī no seguma konstrukcijas slāņu materiāliem, plānotā seguma konstrukcijas klasēm, seguma kā būves projekta īpašībām. Šī iemesla dēļ deformācijas moduļa lielums jāizvēlas saskaņā ar valsts, kurā bruģim tiek izmantoti betona produkti, seguma konstrukciju projektēšanas un ierīkošanas prasībām.
10. Betona izstrādājumi kā virsmas apdares materiāls ir seguma konstrukcijas sastāvdaļa. Attiecībā uz seguma konstrukcijas īpašībām jāatzīmē, ka:
  - I01. seguma izturību/stabilitāti par 90 % nosaka pamatnes (to ierīkošana) un tikai par 10 % – pats betona izstrādājums (deklarētās izstrādājuma ekspluatācijas īpašības) kā virsmas apdares materiāls. Piemēram, ja seguma konstrukcija neatbilstošu pamatņu dēļ ir pārāk vāja, tajā veidojas iegrimumi, iebrauktas sliedes, rezultātā, ekspluatējot šādu segumu, bojājas ne tikai pa to braucošie transportlīdzekļi, bet tiek bojāts arī pats seguma virsmas apdares materiāls (segumā ieklāto betona produktu virsmā rodas plaisas vai pat produkta daļas atdalīšanās);
  - I02. ja seguma konstrukcijai ir zemāks nekā valstī, kurā betona izstrādājumi tiek ieklāti bruģī, nepieciešamais ūdens caurlaidības koeficients, no betona izstrādājumiem ierīkotā seguma virsma ziemā atmosfēras iedarbības dēļ saplaisās, atdalīsies

Betona bruģa apmales

11. Betona bruģa apmales ir paredzētas, lai nodrošinātu betona izstrādājumu fiksēšanu segumā. Pareiza to ierīkošana ierobežo betona produktu, kas ieklāti segumā, nobīdes, kas var izraisīt to produktu bojājumus.
12. Uz ierīkotās pamatnes apmaļu atrašanās vietās ieklāj vismaz C12/15 klases betonu. Betona pamatni ierīko, ieklājot betonu divos slāņos, katru slāni atsevišķi blīvējot un vibrējot. Uz sablīvētas betona pamatnes apmales ieklāj, vēl kad nav sākusies betona sasaiste. Lai nodrošinātu stabilitāti, produkta aizmugurē ierīko pretbalstu, kura biezums jābūt vismaz 10 cm. Vietas, kur virs pretbalsta netiek uzstādīts bruģis, ieteicamais platums jābūt vismaz 15 cm.
13. Apkārtējās temperatūras svārstības un ekspluatācijas slodžu ietekmē atsauca uz apmaļu kustību. Lai novērstu betona apmaļu malu plaisāšanu, tās nedrīkst uzstādīt cieši viena otrai, t. i., tās jāuzstāda ar 3–5 mm atstarpēm. Šīs atstarpes pēc vajadzības atstāj neaizpildītas vai piepildītas ar elastīgu materiālu.

Betona ūdens teknes

14. Uz ierīkotās pamatnes tekņu atrašanās vietās ieklāj vismaz C12/15 klases betonu. Ieteicamais betona biezums ir 15–20 cm. Pirms ieklāšanas betona pamatne ir jāblīvē. Teknes uzstāda uz betona pamatnes, pirms betons ir sācis sasaistīties. Uzstādīšanas laikā veido šuves, kuru platumam jābūt vismaz 8 mm un ne vairāk kā 12 mm. Šuves piepilda ar saistītu smalkgraudainu pildījumu. Deformācijas šuves ierīko ne retāk kā ik pa 12 metriem, un šādu šuvju aizpildīšanai izmanto bitumena hermētiķi ārdarbiem.

Betona stabiņi

15. Uz ierīkotās pamatnes stabiņu vietās ieklāj vismaz C12/15 klases betonu. Ieteicamais betona biezums ir 10–15 cm. Pirms ieklāšanas betona pamatni sablīvē. stabiņus uzstāda uz betona pamatnes, pirms betons ir sācis sasaistīties. Pēc stabiņu rindas izveides abās pusēs ierīko pretbalstus. Pretbalstus ierīko, izmantojot vismaz 10 cm biezu un 10 cm platu betona slāni. Pēc betona sacietēšanas var uzklāt augu slāni abās stabiņa pusēs. Kāpņu pakāpienu ierīkošanas gadījumā pretbalstus ieteicams paaugstināt līdz attiecīgā pakāpiena apakšslānim.

Betona bruģa segums (bruģis un plāksnes)

16. Uz ierīkotās pamatnes nesošā slāņa ierīko apakšslāni. Tiesību aktos paredzēto betona bruģa seguma produktu biezuma atkāpju dēļ apakšslāni ieteicams blīvēt kopā ar ieklātiem betona produktiem. Tas ļauj nodrošināt seguma vienmērīgumu.
17. Ierīkojot apakšslāni, tā biezumu izvēlas aptuveni par 1 cm biežāku (atkarībā no apakšslāņa materiāla), nekā paredzēts gala konstrukcijas biežums. Apakšslāņa biezuma un materiāla izvēle:
  - 17.1. sablīvētā apakšslāņa biezums jābūt no 3 cm līdz 5 cm. Apakšslānim jāizmanto sertificēti un paredzētajam izmantošanas mērķim piemēroti apakšslāņa materiāli: piemēram, 0/4, 0/5, 0/8 nesaisītie minerālvielu maisījumi;
  - 17.2. ja sablīvētā apakšslāņa biezums ir lielāks par 4 cm un produkta biezums ≥ 120 mm, apakšslānim jāizmanto sertificēti un paredzētajam izmantošanas mērķim piemēroti apakšslāņa materiāli, piemēram 0/11 nesaisīto minerālvielu maisījums. Var izmantot arī citas frakcijas maisījumu, kas atbilst valsts, kurā bruģim izmanto betona izstrādājumus, prasībām attiecībā uz sastāvu un kvalitāti atbilstoši izmantošanas mērķim.
18. Produktus ieklāj, virzoties pa ieklāto bruģi uz priekšu, lai nevajadzētu kāpt uz izlīdzinātā bruģa seguma apakšslāņa. No griešanas bruģa malās var izvairīties, pareizi izvēloties attālumus starp betona bruģa apmalēm. Produktu rindas taisnuma nodrošināšanai var izmantot auklu. Ja bruģa malās betona bruģa apmaļu ierīkošana nav paredzēta, tad ieklātā laukuma ierobežošanai ir jāizmanto betona balsts, kas novērš ieklātā bruģa elementu nobīdi uz malu.
19. Ierīkojot bruģi, svarīgi nodrošināt tā stabilitāti. Ja to nenodrošina, rodas produktu nobīdes risks, kas rada produktu plaisas, vai produkta daļas atšķelšanos. Bruģa stabilitāti ietekmē ne tikai ierīkotās betona bruģa apmales, bet arī izvēlēta produktu forma un ieklāšanas raksts.
20. Nepareizas bruģa slodzes – viens no bruģim izmantojamo betona produktu virsmas bojājuma iemesliem. Tāpēc ir ļoti svarīgi rūpīgi saplānot un aprēķināt plānotā bruģa slodzes.
21. Ieklāšanu veic saskaņā ar izvēlēto ieklāšanas rakstu. Izvēloties ieklāšanas rakstu, jāņem vērā plānotā bruģa izmantošana:
  - 21.1. bruģa vietās, kur nav paredzēta motorizēta transporta kustība, produkta formas un ieklāšanas raksta izvēlei ierobežojumu nav;
  - 21.2. bruģa vietās, kur paredzēta vieglā transporta un/vai pagaidu palīgtransporta kustība, taisnstūrveida formas produktus (*kā piemērus skatiet produktus ar kodiem: GT2-6, GTB2-6, GT2-7, GT2-8, GT2-10 komplekts, GT19-6B,*) aizliegts ieklāt, garo produkta malu orientējot gareniski pret transporta kustību. Taisnstūrveida produktu ieklāšanai var izmantot ieklāšanas rakstu, kas nodrošina pietiekamu izturību pret rotāciju (sagriešanas), tāpēc ieteicams izvēlēties ieklāšanas rakstu šķērsām, pa diagonāli vai eglītes formā (*skat. attēlu tālāk tekstā*);
  - 21.3. bruģa vietās, kur paredzēta smagā transporta kustība un lielas slodzes, jāizmanto savienojošais bruģis (*kā piemēru skatiet produktus ar kodiem GT12-8, GT12-10, GTM24-8*) vai ieklāšanas raksts, kas nodrošina lielu izturību pret rotāciju (sagriešanas). Ieteicamais bruģa ieklāšanas raksts ir ieklāšana eglītē;
  - 21.4. diagonāli pret braukšanu ieklātais raksts ļauj labāk nodot slodzi no viena produkta citam, nekā šķērsām ieklātais raksts. Labāko slodzes nodošanu un bruģa stabilitāti nodrošina tā sauktā ieklāšana eglītē.

Ieklāšanas raksts pa diagonāli Ieklāšanas raksts šķērsām Ieklāšanas raksts eglītē

22. Betona produktu ieklāšanas laikā starp tiem jāizveido šuves. Ieklājot produktus bez šuvēm, produktu malas slodzes ietekmē sāk atplīst.
23. Produktu malās esošie izvīrījumi (kompensatori) nav paredzēti pareiza šuves platuma izmēra nodrošināšanai. Tā kā šuves mērķis ir nodot slodzi, kas iedarbojas uz produktu, blakus esošam produktam, šuves platums jāizvēlas atbilstoši produkta tipam un biežumam:
  - 23.1. bruģim un plāksnē, kuru biezums ir < 120 mm, šuves platums jābūt no 3 mm līdz 5 mm.
  - 23.2. Bruģim, kura biezums ir ≥ 120 mm, šuves platums jābūt no 5 mm līdz 8 mm;
  - 23.3. plāksnēm, kuru biezums ir ≥ 120 mm, šuves platums jābūt no 5 mm līdz 10 mm.
24. Šuves līdz produkta augšai aizpilda ar minerālvielu pildījumu un noslauka. Nepilnīga šuvju piepildīšana nenodrošina bruģa seguma stabilitāti, tāpēc iespējama produkta malu atplīšana. Šuvju aizpildīšanai ir piemēroti nesaisīto minerālvielu maisījumi, kas atbilst valsts, kurā bruģim izmanto betona produktus, sastāva un kvalitātes prasībām.
25. Ņemot vērā izveidotās šuves platumu, var izmantot šādu frakciju minerālvielu maisījumus: 0/2, 0/4, 0/5, 0/8. Var izmantot arī ūdeni vadošus šuvju materiālus, kas ļauj ne tikai izvairīties no zāles augšanas, bet arī palielināt seguma stabilitāti. Šādu šuvju ierīkošana jāveic saskaņā ar šuvju materiāla ražotāja norādījumiem.
26. Laukumu, kurā ieklāti betona produkti, vibrē ar vibroplati, kas procesa laikā aizsargā produktus no produktu saskrāpēšanas, saplaisāšanas vai produkta daļas atšķelšanās. Vibrēšanu sāk no bruģa malas, virzoties uz vidu, pārliecinoties, ka betona segums ir pilnībā tīrs un sauss. Tas jānodrošina, jo vibrēšanas laikā zem vibroplates iekļuvušie cietie materiāli saskrāpēs vibrējamo virsmu un var atšķelt daļu betona produkta virsmas.
27. Pārliecinieties, ka pirms jebkādas vibroplates izmantošanas jākonsultējas ar tās ražotāju vai pārdevēju par attiecīgās vibroplates piemērotību konkrētajā gadījumā izmantošanai laukumā, kurā ieklāti betona produkti, vibrēšanai.

28. Ja vibroplates ražotājs vai pārdevējs norāda, ka drīkst izmantot parastās vibroplates un/vai vibroplates ar poliuretāna veltniem, priekšroka ir vibroplatēm ar poliuretāna veltniem. Šāda tipa veltni ir labāki nekā parastās vibroplates, jo: i) labāk aizsargā betona produktu pret bojājumiem vibrēšanas laikā, ii) neizstumda vibrējamus produktus, iii) mazāk bojā betona produkta malas. Vibroplates ar poliuretāna veltniem sevišķi ieteicamas izmantošanai produktiem bez slīpām malām, kā arī plāksnēm. Atgādinām, ka par vibroplates izmantošanas piemērotību konkrētajā gadījumā jāsazinās ar vibroplates ražotāju vai pārdevēju.
29. Laukumus, kuru šuves nav aizpildītas vai ir nepilnīgi aizpildītas, nedrīkst vibrēt, jo netiks nodrošināta bruģa seguma stabilitāte, tāpēc iespējama betona produktu malu atšķelšanās.
30. Bruģa augstuma starpības nedrīkst izlīdzināt pa tiešo ar spēku, vibrējot betona produktus ar vibroplati, jo rezultātā var rasties produkta daļas atplīšana.
31. Pēc vibrēšanas šuves starp produktiem vēlreiz piepilda ar minerālvielu pildījumu. Šādi sagatavotais bruģis uzreiz ir derīgs ekspluatācijai.

BETONA IZSTRĀDĀJUMU EKSPLUATĀCIJAS MINIMĀLĀS PRASĪBAS

32. Betona produktu, kā virsmas apdares materiāla, ilgmūžību nodrošina ne tikai ierīkotās pamatnes stabilitāte un izturība, bet arī nākamie ekspluatācijas apstākļi. Ja betona produktu lietotājs nenodrošina atbilstošus ekspluatācijas apstākļus, ražotājs negarantē produkta atbilstību deklarētajām ekspluatācijas īpašībām.
33. Bruģa, kas ierīkots no betona produktiem, ekspluatācijas laikā:
331. jānodrošina droša betona produktu ekspluatācija. Šī iemesla dēļ ekspluatācijas laikā aizliegta darbības, kas bojā produkta struktūru (piemēram, aizliegta transportlīdzekļu kustība ar metāla kāpurķēdēm, segumu ekspluatācija ar lielākām slodzēm, nekā paredzēts projektā, priekšmetu ar asām malām uzglabāšana uz seguma, priekšmetu uzglabāšana, tos novietojot uz seguma ar triecienu). Neievērojot šos norādījumus, s produktu struktūra mehāniski tiek bojāta (rodas lielāki nekā parasts produktu virsmu skrāpējumi, kā arī iespējami produktu atšķelumi). Šādu bojāto produktu atbilstību deklarētajām produkta ekspluatācijas īpašībām ražotājs negarantē;
332. jānodrošina pareizs savienojumu starp betona produktiem šuvju materiāls. Nepilnīga šuvju piepildīšana nenodrošina bruģa stabilitāti, tāpēc iespējami produkta malu atšķelumi. Šādu bojāto produktu atbilstību deklarētajām produkta ekspluatācijas īpašībām ražotājs negarantē;
333. regulāri jānotīra uz bruģa, kas ierīkots no betona produktiem, virsmas radušies netīrumi. Ekspluatācijas laikā zem ārējās slodzes nokļuvušie cietie netīrumi var sabojāt produkta struktūru: vairāk nekā parasti saskrāpēt, nošķelt vai citādi mehāniski sabojāt produktu. Šādu bojāto produktu atbilstību deklarētajām produkta ekspluatācijas īpašībām ražotājs negarantē. Turklāt betona produkti ir absorbējoši, tāpēc uz seguma virsmas nokļuvušie netīrumi var mehāniski piestiprināties vai uzsūkties produktos un atstāt uz to virsmas redzamus plankumus. Šī iemesla dēļ, it īpaši, ja netīrumi ilgstoši netiek notīrīti no seguma, produkti var palikt plankumaini. Lai uz produktu virsmas piestiprinātu netīrumi neveidotu plankumus vai šādi plankumi nebūtu pārāk intensīvi, ieteicams izmantot impregnēšanas līdzekļus (par impregnēšanas līdzekli un tā izmantošanu lūdzam jautāt UAB "Betono mozaika" pārdošanas pārstāvniecībā) vai izvēlēties TCP tehnoloģijas produktus (*skat. TCP tehnoloģijas produktu aprakstu*).
334. Bruģa, kas ierīkots no betona produktiem, tīrīšanai drīkst izmantot tikai sertificētus līdzekļus, kas paredzēti betona seguma tīrīšanai saskaņā ar tīrīšanas līdzekļa ražotāja norādījumiem. Tīrot uz bruģa esošos netīrumus vai sakrājušos sniegu, svarīgi nesabojāt bruģa betona produktu virsmu.
34. Ekspluatācijas laikā iespējami rūsas traipi, kas rodas, iedarbojoties uz bruģa nokļuvušajam piesārņojumam vai citiem līdzekļiem, kuru sastāvā ir dzelzs, piemēram, grunts, kas piesātināta ar dzelzs oksīdu (šādā gruntī ūdens pārnesis dzelzs oksīdu uz bruģa virsmu), ūdens, kas plūst uz bruģi no metāla elementiem, nezāļu un kukaiņu iznīcināšanas līdzekļi, kuru sastāvā ir dzelzs sulfāts u. tml. Iznīcinot nezāles vai uz mauriņa smidzinot kukaiņu iznīcināšanas līdzekļus, ieteicams to nedarīt zonās blakus bruģim vai vējināt dienā, jo vējš dzelzs sulfātu saturošo līdzekli gaisā izplata plašā teritorijā, šī līdzekļa nokļūšanas risks uz bruģa, pat neizmantojot to blakus bruģim, būs liels. Rūsas traipus notīrīt no betona ir grūti, un bieži vien pat neiespējami. Tirgū pieejami tīrīšanas līdzekļi, piemēram, traipu tīrīšanai, taču bieži vien tie izgatavoti uz sālskābes bāzes un parasti tiem ir tikai minimāla iedarbība. Spēcīgākas koncentrācijas skābie tīrīšanas līdzekļi var padarīt pat tumšākus esošos rūsas traipus, tāpēc pirms visa laukuma tīrīšanas ieteicams pārbaudīt līdzekli uz viena produkta un izvērtēt iegūto rezultātu (ņemiet vērā, ka UAB "Betono mozaika" par veicamām tīrīšanas līdzekļu pārbaudēm ar betona produktu, tīrīšanas līdzekļa efektivitāti un/vai iespējamo negatīvo ietekmi uz betona produktiem neatbild).
35. Bieži vien ziemas laikā uz bruģa virsmas veidojas ledus. Bruģa seguma slīdamības samazināšanai jāizmanto smiltis. Gadījumos, kad ir jānotīra sakrājis ledus slānis, ņemot vērā informāciju, kas atrodas šajā punktā tālāk tekstā, drīkst izmantot tikai tehnisko ledu kausējošo sāli, uzņemoties visu risku, izvērtējot iespējamos bruģa virsmas bojājumus. Brīdinām, ka ledu kausējošā sāls izmantošana izraisa betona koroziju (korozija – betona struktūras noārdīšanās process, kas samazina produkta deklarētos produkta rādītājus, līdz ar to arī produkta ilgmūžību) un produkta krāsas izmaiņas. Pamatojoties uz veikto neatkarīgo KTU BMKPC pārbaudi (tās apraksts pieejams ražotāja interneta vietnē www.betonomozaika.lt sadaļā "Informācija lietotājam" dokumentā "Izturības pret saldēšanu-atkausēšanu pārbaude"), uz betona bruģiem iedarbojoties ar sāls šķīdumu, bruģa virsma nedaudz noārdās. Lai gan, pateicoties UAB "Betono mozaika" progresīvai ražošanai, pētījumos iegūtais paraugu noārdīšanās vērtība ir vairākas reizes zemāka nekā saskaņā ar betona produktu standartu pieļaujamā minimālā robežvērtība, mēs nevar ievērtēt iespējamo sāls korozijas iedarbības intensitāti konkrētajā gadījumā. Tāpēc, ja ir neizbēgama vajadzība izmantot sāli uz bruģa izveidojušos ledus kausēšanai, iesakām izmanto pēc iespējas mazāk agresīvu betonam un sākumā izmēģināt uz bruģa daļas (lai pārliecinātos, ka rezultāts Jūs apmierina).

NOSLĒGUMA NOTEIKUMI

36. Atsevišķiem produktu veidiem (piemēram, ažuŗa produktiem) var būt piemērotas speciālas ierīkošanas un/vai ekspluatācijas prasības. Šādas prasības sniedzam atsevišķā dokumentā, kurš vienmēr pieejams adresē www.betonomozaika.lt sadaļā „Produkcija” -> „Informācija lietotājam”. Gadījumos, ja atsevišķiem produktu veidiem ir noteiktas speciālas ierīkošanas un/vai ekspluatācijas prasības, šajā dokumentā (Betona produktu ierīkošanas un ekspluatācijas minimālās prasības) aprakstītās betona produktu ierīkošanas un ekspluatācijas prasības piemērojamas tiktāl, ciktāl tas nav pretrunā ar speciālajām prasībām, t. i., ciktāl speciālas prasības neparedz citādi nekā šis dokuments.